

पान्तरूपकम् । भवेदभिनयो ऽवस्थानुकारः स चतुर्विधः । आङ्गिको वाचिकश्चैवमाहार्यः सात्त्विकस्तथा; (the *Amarak.* distinguishes the अभिनय only as आङ्गिक and सात्त्विक; **Hemach.* has the same definition as the *Sāhityad.*)

[2. n. (-यम्) See the remark s.v. अभिवल.] E. नी with अभि, kṛit aff. अच्; *Sangitadarpaṇa*: अभिपूर्वसु शीञ्धातु-राभिमुखार्थनिर्णये । अस्मात्प्रयोगं नयति तस्मादभिनयः स्मृतः । अभिनव Tatpur. 1. m. f. n. (-वः-वा-वम्) ¹ New; e. g. *Mitākshara*: अभिनवानि तु वस्त्राणि विभाज्यान्वेव. ² Recent, fresh, young; e. g. *Amarak.*: अङ्कुरो ऽभिनवोद्भिदि; or *Hemach.*: अङ्कुरो ऽभिनवोद्भमे; or the same: प्रवालो ... ऽभिनवपल्लवे; or *Jayam.* (in the comm. on the *Bhāṭik.*): अभिनवां फलश्रियं ... विततान; or *Bharatas.* (in the same): अभिनवानां मधूकपुष्पाणां संभवः. Comp. अभिनवशाकटायन. ³ Unexperienced, a beginner; e. g. *Kāśikā* (explaining the instance प्रथमवैयाकरणः) अभिनववैयाकरणः । संप्रति व्याकरणमध्येतुं प्रवृत्त इत्यर्थः. [‘Strange, surprising, marvellous (*Molesworth*).]

2. m. (-वः) The proper name of two soldiers mentioned in the *Rājataranginī*; कौशाधिकारी चैलोक्यराजनामा हतोरणे । कप्पामत्तकधात्रेयो वीरो ऽयमभिनवाभिधः; and: शमाला डामरं घ्नन्तं प्राप्तिरभिनवाभिधम् । शालाखले व्यधात्. E. अभि and नव.

अभिनवचन्द्रार्घविधि Tatpur. m. (-धिः) The ceremony of presenting the idols of the new moon and of his wife Rohini, placed on the ground in a circle of cowdung, with flowers, sandal, perfumes, a lamp, fried grain, water, young *Dūrvā* grass ornamented with jewels, curdled milk and white cloth, while reciting the prayer: ‘thou art ever new at the end of the month, born again and again; increase for my benefit; hail! hail to thee, Lord of the Soma!’; the time of the ceremony is the evening twilight of the second day of the light half of every month (i. e. of the second day of the fifteen days of the moon’s increase), when the sun stands in the west with twelve degrees of its circumference. The rite is performed by a Kshatriya with his house chaplain, and great boons are promised to him in this and the future world for the regular fulfillment of this act of piety; (according to the *Bhaviṣyottara-Purāṇa*, where the principal passage runs thus: रवेर्द्वादशभिर्भागेर्वा-रुणां दृश्यते यदि । प्रदोषसमये पार्थ (Kṛishṇa speaks to Arjuna) अर्घं दत्वात्तदा विभो ॥ द्वितीयायां सिते पक्षे संध्या-काले ह्युपस्थिते । संस्थाप्याभिनवं चन्द्रं भूम्यां गोमयमण्डले ॥ रोहिण्या सहितं देवं चन्दनेन सुशोभनम् । पुष्पचन्दनधूपैश्च दीपात्तजलैः शुभैः ॥ दूर्वाङ्कुरै रत्नधरेर्दध्ना (v. l. रत्नघनेर्दध्ना) वस्त्रैश्च पाण्डुरैः (v. l. पाण्डुवैः) । मन्त्रेणानेन राजेन्द्रः चक्षि-सपुरोहितः (Mss. °तम्) ॥ नवो नवो ऽसि मासान्ते जायमानः पुनः पुनः । आप्यायस्व च मे ऽप्येवं सोमराज नमो नमः ॥ अ-नेन विधिना चार्घं सर्वकामप्रदं शुभम् । यः प्रयच्छति कौन्तेय मासि मासि समाहितः ॥ स कीर्त्यो यशसा युक्तः कान्त्या च भुवि मानवः । पुत्रपौत्रपरिवृतो गोधान्यधनसंकुलः ॥ स्थित्वा वर्षशतं मर्त्ये ततः सोमपुरं व्रजेत् &c.) E. अभिनव-चन्द्र-अर्घ and विधि.

अभिनवत्व n. (-त्वम्) ¹ Newness. ² Recentness, freshness.

³ The condition of a beginner, inexperience; (*Kāśikā* in the explanation of *Pāṇini*’s अचिरोपसंपत्ति). E. अभिनव, taddh. aff. त्व.

अभिनवदिवस Karmadh. m. (-सः) A new day; a day of novelties or marvels (*Molesworth*). [In the latter sense probably a Tatpur.] E. अभिनव and दिवस.

अभिनवयौवन Bahuvr. m. f. n. (-नः-ना-नम्) Of tender youth, very young; e. g. *Hitop.* (ed. *Johnson*): सा पर्यङ्कस्था विद्या-धरीभिरभिनवयौवनाभिरुपास्यमाना मयावल्लोकिता. E. अभिनव and यौवन.

अभिनववयस्क Bahuvr. m. f. n. (-स्कः-स्का-स्कम्) Of tender age, very young; e. g. *Hitop.* (ed. *Johnson*): अस्ति वारा-णस्यां कर्पूरपटो (ed. *Seramp.* °पटको) नाम रजकः । स चै-कदाभिनववयस्कया भार्यया (ed. *Schl. Lass.* कान्तया; ed. *Seramp.* बध्ना) सह चिरात्कलिलं कृत्वा निर्भरं प्रसुप्तः (ed. *Seramp.* चिरं निधुवनं कृत्वा निर्भरमालिङ्ग्य प्रसुप्तः). E. अभिनव and वयस्, samās. aff. कप्.

अभिनववैयाकरण Karmadh. m. (-णः) A beginner in gram-matical studies; see अभिनव 3. E. अभिनव and वैयाकरण.

अभिनवशाकटायन Karmadh. m. (-नः) A modern grammarian called *Śakāṭāyana* (distinct from the old grammarian of this name), the author of a grammar called *Śabdānuśāsana* (comp. *Colebr. Ess.* II. p. 44). E. अभिनव and शाकटायन.

अभिनवीभूत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Renewed; e. g. *Jayamang.* in the comm. on the *Bhāṭik.*: लोकः समाशङ्कि-तविप्रयोगो अभिनवीभूतसुरतेच्छः. E. अभिनव, taddh. aff. च्वि, and भूत.

अभिनहन Tatpur. n. (-नम्) Any thing bound or tied over, a bandage, a blind (for the eyes); e. g. *Chhānd. Up.*: अभिनह्नाचो विसृष्टः । तस्य यथाभिनहनं प्रसूच्य प्रब्रूयदेतां दिशम् &c. E. नह् with अभि, kṛit aff. ल्युट्.

अभिनधन Tatpur. n. (-नम्) The ritual name of the follow-ing *Sāmaveda*-verses, supposed to be composed by *Kāṇva* (अभिनधनं काखम्): 1. 261. (= I. 3. 2. 2. 9. or 2. 214.), 2. 25. 26. (= II. 1. 1. 9.), 2. 214-216. (= II. 2. 2. 12.), 2. 741-743. (= II. 6. 2. 5.), 2. 865-867. (= II. 7. 1. 11.), 2. 1068-1070. (= II. 8. 3. 3.). E. अभि and निधन.

अभिनधान Tatpur. n. (-नम्) ¹ Placing over, putting over; e. g. *Kātyāy. Śrautas.*: आयुरसीत्युत्तरयाज्यस्थालीं संस्पृश पु-रुवा इत्यभिनधानं तथा; (comm. उत्तरारण्या अधरारणे-रपरि निधानं करोति). ² (In the *Prāṭisākyas*) Suppression or weakening of a sound with regard to, or on account of, scil. the influence of a preceding or following sound [the qualification ‘with regard to’ or ‘on account of’ seems to be implied by the prefix अभि], viz. ^a the suppression of the vowel अ through the influence of a preceding ओ or ए (comp. अभिनिहित); e. g. in गाहमानो ऽदयः of the word अदयः, or in वाले ऽवत of the word अवत; ^b the sup-pression or weakening of the sound or of the vibration of the voice which naturally follows the pronunciation of a consonant, if such a consonant is followed by, and has made *sandhi* with, another consonant; according to the *Rīgv. Prāṭis.*, such a sound or the vibration of the voice is sup-pressed, if the consonant is surd (क्, च &c.); it is weakened, if the consonant is sonant (ग, ज &c.) and the sound which remains, after such weakening is called ध्रुव (q. v.). This suppression or weakening of the vibration of the voice, however, takes place only under the following restrictions: 1. in the pronunciation of a सार्ध or अन्तःस्था (except र),